

**Správa inauguračnej komisie na vymenovanie
doc. RNDr. Marcela Uhrina, PhD.
zamestnanca Ústavu biologických a ekologických vied Prírodovedeckej fakulty UPJŠ v Košiciach
za profesora
v odbore habilitačného a inauguračného konania Biológia**

Dňa 18. januára 2024 požiadal doc. RNDr. Marcel Uhrin, PhD. o začatie vymenúvacieho pokračovania za profesora v odbore habilitačného a inauguračného konania Biológia. Spolu so žiadosťou predložil požadované doklady v zmysle Rozhodnutia rektora č. 2/2021, ktorým sa určujú kritériá na získanie vedecko-pedagogických titulov docent a profesor na Univerzite P. J. Šafárika v Košiciach a v zmysle Rozhodnutia rektora č. 4/2021 o určení obsahu inauguračného spisu na UPJŠ v Košiciach. Vedecká rada Prírodovedeckej fakulty UPJŠ dňa 14. februára 2024 schválila začatie vymenúvacieho konania za profesora v odbore habilitačného a inauguračného konania Biológia. Vedecká rada Prírodovedeckej fakulty UPJŠ zároveň schválila inauguračnú komisiu a oponentov v zložení:

Predseda: **prof. RNDr. Ľubomír Kováč, CSc.**
Ústav biologických a ekologických vied, Prírodovedecká fakulta UPJŠ v Košiciach
odbor inauguračného konania: všeobecná ekológia a ekológia jedinca a populácií
funkčné zaradenie: profesor

Členovia: **prof. Mgr. et Mgr. Josef Bryja, PhD.**
Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno, Česká republika, Masarykova
univerzita v Brne, Prírodovedecká fakulta
odbor inauguračného konania: zoológia
funkčné zaradenie: profesor

prof. RNDr. Peter Fedor, DrSc.
Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta
odbor inauguračného konania: ochrana a využívanie krajiny
funkčné zaradenie: profesor

RNDr. Anton Krištín, DrSc.
Ústav ekológie lesa SAV, Zvolen
Vedný odbor : ekológia
funkčné zaradenie: vedúci vedecký pracovník

Oponenti: **prof. Mgr. Lukáš Kratochvíl, PhD.**
Univerzita Karlova v Prahe, Prírodovedecká fakulta
odbor inauguračného konania: ekológia
funkčné zaradenie: profesor

prof. RNDr. Milada Holecová, CSc.
Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta
odbor inauguračného konania: zoológia
funkčné zaradenie: profesorka

prof. Dr. hab. Piotr Tryjanowski, PhD.
Poznań University of Life Sciences, Poznań, Poľsko
odbor inauguračného konania: biologické vedy
funkčné zaradenie: profesor

Dátum a miesto zverejnenia inauguračnej prednášky:

Dňa 03.04.2024 v denníku SME a na www stránkach univerzity a fakulty.

Názov inauguračnej prednášky:

Urbanizácia a biologické a ekologické adaptácie stavovcov

Dátum a miesto konania verejnej inauguračnej prednášky:

23.04.2024 o 13.hod. na Prírodovedeckej fakulte UPJŠ v Košiciach v Historickej aule, Šrobárova 2, Košice

Všeobecné údaje

Doc. RNDr. Marcel Uhrin, PhD. získal titul RNDr. v odbore všeobecná biológia po ukončení vysokoškolského štúdia na UPJŠ v Košiciach v roku 1990. V období 1991–2007 pracoval v Štátnej ochrane prírody SR, v rokoch 1998–2007 vo funkcii riaditeľa Národného parku Muránska planina. Doktorandské štúdium absolvoval externou formou na Ústave ekológie lesa SAV vo Zvolene (2006–2010). V roku 2010 získal akademický titul PhD. v študijnom odbore všeobecná ekológia a ekológia jedinca a populácií, jeho dizertačná práca bola zameraná na rozšírenie a vybrané aspekty ekológie netopierov v Západných Karpatoch. Od roku 2010 sa venuje pedagogickej a vedeckej práci na Katedre zoológie Ústavu biologických a ekologických vied PF UPJŠ v Košiciach ako vysokoškolský učiteľ. V roku 2016 obhájil habilitačnú prácu na tému „Chorológia, biogeografia a ekológia netopierov (Chiroptera) - poznatky zo štúdia vybraných populácií v Európe“ a získal vedecko-pedagogický titul docent v študijnom odbore biológia. V súčasnosti pôsobí na tomto pracovisku na funkčnom mieste univerzitný profesor.

Hodnotenie pedagogickej činnosti

Počas svojho pôsobenia na Katedre zoológie ÚBEV PF UPJŠ v Košiciach od roku 2010 vyučuje a garantuje predmet Zoológia II a zaviedol nové povinne-voliteľné a výberové predmety Urbánna ekológia, Ekológia cicavcov, Základy chiropterológie a Metódy ekologického výskumu cicavcov. Spolupodieľa sa tiež na výučbe predmetov Ekológia ekosystémov a Terénne cvičenie zo zoológie. Je prvým autorom vysokoškolskej učebnice Základy chiropterológie a spoluautorom vysokoškolských učebných textov Ochrana fauny v Slovenskej republike. Doc. M. Uhrin sa podieľa na zabezpečovaní troch študijných programov na PF UPJŠ v Košiciach, a to magisterského učiteľského programu biológia v kombinácii a ďalej programu zoológia a fyziológia živočíchov na magisterskom a doktorandskom stupni štúdia. Inauguranc doteraz viedol spolu 16 bakalárskych a 18 diplomových prác, a tri rigorózne práce, ktoré boli úspešne obhájené. Pod jeho vedením ďalej úspešne ukončili štúdium štyria doktorandi.

Hodnotenie vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti

Vo svojej vedeckej práci sa doc. Uhrin zamerával na ekológiu, biológiu a biogeografiu cicavcov s dôrazom na netopiere a herpetofaunu. Ide prevažne o kľúčové a dáždnikové druhy, ktoré sú významné z pohľadu ochranárskej biológie. O jeho vedeckých kvalitách svedčí 61 publikačných výstupov v časopisoch indexovaných v databázach WoS a Scopus, 41 z nich v kvartile Q1 alebo Q2 podľa JCR, a ďalej viac ako 690 ohlasov registrovaných v týchto databázach. Jeho Hirschov index je 14.

Pôsobí v redakčných radách vedeckých časopisov *Vespertilio*, *Slovak Raptor Journal*, *Lynx* a ďalších. Pôsobil vo viacerých odborných a expertných orgánoch v zahraničí, napríklad v Poradnom výbore Dohody o ochrane populácií európskych netopierov EUROBATS, v Chiroptera Specialist Group, Species Survival Commission IUCN a European Mammal Foundation. Doc. Uhrin je ďalej členom medzinárodného výskumného tímu koordinovaného Národným múzeom v Prahe, ktorý dlhodobo pracuje na mapovaní diverzity netopierov východného Mediteránu a Blízkeho východu. Výstupmi tohto výskumu sú viaceré rozsiahle monografické spracovania fauny jednotlivých krajín so silným citačným ohlasom v zahraničí (spolu takmer 300 citácií).

Doc. Uhrin bol ďalej aktívny v získavaní domácich a zahraničných vedeckých grantov. Ako zodpovedný riešiteľ alebo spoluriešiteľ participoval na 7-ich domácich projektoch agentúr APVV, VEGA a KEGA. Bol riešiteľom dvoch projektov Operačného programu Vzdelávanie – Európsky sociálny fond (KVARK, SOFOS) a dvoch projektov COST ako člen ich riadiaceho výboru (Management Committee). Okrem toho sa podieľal na realizácii niektorých ďalších výskumných a odborných projektov doma a v zahraničí zameraných na monitorovanie a ochranu vybraných druhov netopierov a dravcov..

Výsledky vo vedeckej výchove

Pod vedením doc. Uhrina úspešne ukončili štúdium štyria doktorandi:

RNDr. Monika Balogová, PhD. (v r. 2015),

RNDr. Edita Maxinová, PhD. (v r. 2017),

RNDr. Enikő Horváth, PhD. (v r. 2021),

RNDr. Viktória Vargová, PhD. (v r. 2023).

V súčasnosti je školiteľom jedného doktoranda, ktorý úspešne absolvoval dizertačnú skúšku (RNDr. Kristián Gulyás). Inaugurant tak ovplyvnil ďalší vývin odboru biológie vytvorením vlastnej vedeckej školy, ktorá nadväzuje na výstupy jeho tvorivej činnosti.

Zhodnotenie inauguračnej prednášky

Inauguračná prednáška bola zameraná na biologické a ekologické adaptácie stavovcov z pohľadu urbanizácie ako výrazného javu spojeného s aktivitami človeka v priebehu antropocénu. Doc. Uhrin sa tejto problematike venuje na PF UPJŠ v Košiciach od roku 2018. V úvodnej časti prezentoval problém globálnej urbanizácie a potrebu štúdia adaptácií organizmov na urbanizované prostredie. V ďalšej časti predstavil mozaiku „case studies“ o vplyve urbanizovaného prostredia na stavovce a ich schopnosti adaptácií, vrátane výsledkov štúdií vlastného tímu (netopiere, obojživelníky). Prednáška priniesla ucelený, komplexný prehľad najnovších poznatkov k tejto významnej a aktuálnej téme urbánnej ekológie stavovcov.

Prednáška doc. Uhrina vyvolala následnú bohatú diskusiu, inaugurant reagoval kvalifikovane a vecne na všetky otázky a pripomienky oponentov, členov komisie a prítomných hostí. Svojou prednáškou aj odpoveďami na položené otázky preukázal svoje široké znalosti súčasného stavu predstavenej problematiky.

Vyjadrenie oponentov

Všetci traja oponenti zaujali kladné stanovisko k doterajšej pedagogickej a vedecko-výskumnej aktivite doc. Uhrina a podporili jeho menovanie za profesora v študijnom odbore biológia. Zdôraznili, že spĺňa a v dôležitých ukazovateľoch prekračuje kritériá potrebné na získanie vedecko-pedagogického titulu profesor na Prírodovedeckej fakulte UPJŠ v Košiciach. Vyzdvihli tiež fakt, že doc. Uhrin založil na

materskom pracovisku vlastnú vedeckú školu a je v medzinárodnom meradle rešpektovanou osobnosťou a autoritou v oblasti ekológie, ochranárskej biológie a biogeografie stavovcov.

prof. Mgr. Lukáš Kratochvíl, PhD. zvlášť ocenil prácu doc. Uhrina, ktorá je významným prínosom k ekológii netopierov Európy a Blízkeho východu, obojživelníkov (salamandra škvrnitá, ropucha obyčajná) a plazov (korytnačka močiarna), z ktorých väčšina je priamo využiteľná v ochranárskej praxi. V závere zhrnul, že inaugurant je zrelý, plodný autor medzinárodne akceptovaných vedeckých prác, ktorý založil vlastnú vedeckú školu.

prof. RNDr. Milada Holecová, CSc. zdôraznila, že počas svojej kariéry inaugurant preukázal kombináciu pozitívnych vlastností, a to veľmi schopného pedagóga a úspešného vedeckého pracovníka. Jeho ďalšie odborné a pedagogické pôsobenie na PF UPJŠ v Košiciach je zárukou odborného vedenia výučby a vedeckej prípravy študentov biológie.

prof. Dr. hab. Piotr Tryjanowski, PhD. vo svojom posudku skonštatoval, že prínos doc. Uhrina pre vedu, najmä v oblasti biológie stavovcov, ochrany prírody a ekológie, je výnimočný. Jeho rozhodnutie rozvíjať naše chápanie sveta prírody spolu s jeho angažovanosťou v oblasti vzdelávania a ochrany prírody, má jeho práca nielen akademický význam, ale aj významnú praktickú hodnotu pri riešení niektorých z najnaliehavejších environmentálnych výziev našej doby.

Oponenti zaujali rovnako kladné stanovisko aj k inauguračnej prednáške, ktorá poskytla ucelený obraz o aktuálnom stave problematiky adaptácií stavovcov v urbanizovanom prostredí.

Stanovisko inauguračnej komisie a oponentov

Inauguračná komisia kriticky posúdila dosiahnuté výsledky vedeckovýskumnej činnosti doc. RNDr. Marcela Uhrina, PhD., jeho publikačné výstupy a registrované ohlasy na nich, vytvorenie vlastnej vedeckej školy, jeho pedagogické pôsobenie, pozitívne posudky oponentov, a celkové jeho uznanie v domácej a medzinárodnej vedeckej komunite. Zároveň konštatovala, že inauguračná prednáška, v rámci ktorej uchádzač predstavil svoj celkový prínos a prínos jeho vedeckej školy k rozvoju odboru, bola na vysokej odbornej a didaktickej úrovni. Na základe uvedeného inauguračná komisia dospela k záveru, že doc. Uhrin je výraznou vedeckou a pedagogickou osobnosťou známou vo vedeckej komunite nielen na Slovensku, ale i v zahraničí. Komisia sa stotožnila s názorom oponentov, že doc. Uhrin jednoznačne preukázal splnenie kvantitatívnych kritérií Prírodovedeckej fakulty Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach na získanie vedecko-pedagogického titulu profesor, ako aj všetkých náležitostí požadovaných podľa § 5 ods. 11 Vyhlášky MŠVVaŠ SR 246/2019 Z. z. v platnom a účinnom znení o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov docent a profesor, a že jeho vymenovanie za profesora v odbore habilitačného a inauguračného konania biológia sa opiera o jeho medzinárodne rešpektovanú vysokú vedeckú a pedagogickú úroveň.

Komisia na základe uvedeného odporúča vymenovať doc. RNDr. Marcela Uhrina, PhD. za profesora v odbore habilitačného a inauguračného konania Biológia.

V Košiciach 23.apríla 2024

prof. RNDr. Ľubomír Kováč, CSc.
predseda komisie